

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

ПСИХІАТРІЯ
(назва навчальної дисципліни)

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань **22 Охорона здоров'я**
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності **222 Медицина**
(код і найменування спеціальності)

мова навчання **українська, англійська**

2020 рік
Вінниця

**РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет
ім.М.І.Пирогова, відділ аспірантури, докторантури**

РОЗРОБНИКИ:

докт.мед.наук, проф. Римша С.В.;

канд.мед.наук, доц. Рациборинська-Полякова Н.В.

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри психіатрії, наркології та психотерапії
Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова
« 27 » листопада 2020 р., протокол №5

Завдання для самостійної роботи

Для самостійного вивчення психіатрії рекомендується опрацювати матеріал за розділами в послідовності робочої програми.

Особливу увагу слід звернути на загальні питання етіології, патогенезу, клінічних особливостей психічних розладів, лікування, медико-соціальної експертизи, профілактики та реабілітації психічно хворих в умовах реформування системи охорони здоров'я України.

Розуміння основних питань і загальних положень сприятиме засвоєнню особливостей формування клінічного менталітету лікаря психіатра, науковця, викладача вищого навчального закладу.

Перелік питань для самостійного опрацювання при підготовці до підсумкових занять:

1. Місце психіатрії серед клінічних дисциплін. Основні критерії психічного здоров'я.
2. Предмет і завдання психіатрії та наркології.
3. Основні розділи сучасної психіатрії.
4. Основні етапи розвитку психіатрії. Досягнення вітчизняних вчених.
5. Структура психіатричної та наркологічної допомоги, психіатричної лікарні та диспансеру.
6. Етіопатогенез та перебіг психічних захворювання.
7. Алгоритм діагностичного процесу в психіатрії. Методи обстеження психічно хворих.
8. Принципи догляду та спостереження за психічно хворими.
9. Перша та невідкладна допомога хворим із психічними порушеннями, абсолютні та відносні показання до госпіталізації. Примусова госпіталізація психічно хворих.
10. Диференційна діагностика невідкладних станів в психіатрії: серотоніновий синдром, злоякісний нейрорептичний синдром, злоякісна гіпертермія, фебрильна шизофренія, холінолітичний делірій, агранулоцитоз.
11. Методи та правила утримання психічно хворих.
12. Особливості транспортування хворих, які знаходяться в стані збудження.
13. Поняття психопатологічного симптому, синдрому та захворювання.
14. Поняття про психотичний, непсихотичний та дефектно-органічний реєстр-синдроми.
15. Класифікація психічних розладів (синдромологічна та нозологічна).
16. Деонтологічні принципи в психіатрії та наркології.
17. Організація лікарняної психіатричної допомоги, принципи амбулаторної та стаціонарної допомоги психічно хворим.
18. Десять принципів ВООЗ стосовно захисту прав психічно хворих.
19. Правові принципи психіатричної допомоги. Сучасна концепція охорони психічного здоров'я в Україні.
20. Нозологічний та синдромологічний принципи підходу до психічних захворювань згідно МКХ-10.
21. Класифікація та визначення порушень відчуття: гіперестезії, гіпестезії, анестезії та сенестопатії.
22. Класифікація та визначення порушень сприйняття: ілюзії, психосенсорні розлади, галюцинації. Клінічна характеристика та диференційна діагностика істинних та псевдогалюцинацій.
23. Синдроми порушень відчуття та сприйняття: синдром галюцинозу, синдром порушення схеми тіла, деперсоналізація, дереалізація.
24. Порівняльно-вікові особливості та методи виявлення розладів відчуття, сприйняття та уявлення.
25. Патолофізіологічні та нейропсихологічні основи розладів відчуття, сприйняття та уявлення.
26. Класифікація та визначення порушень пам'яті: гіпермнезія, гіпомнезія, амнезія, парамнезії, порушення процесу впізнання.
27. Класифікація та визначення порушень інтелекту.

28. Методи виявлення розладів інтелекту.
29. Дефектно-органічні синдроми: психоорганічний, Корсаківський амнестичний, лобний.
30. Методи виявлення розладів пам'яті.
31. Поняття про мислення та його основні категорії. Класифікація та визначення порушень мислення: порушення утворення понять, порушення темпу мислення, порушення форми мислення, порушення змісту мислення.
32. Основні фабули маячіння та їх клінічні варіанти.
33. Розлади мови; обумовлені психічними розладами (порушення за темпом, за дикцією, порушення граматичного порядку і змісту висловлювань).
34. Синдроми порушень мислення: параноїдний синдром, синдром Кандинського-Клерамбо, паранойяльний синдром, парафренний синдром, синдром Котара.
35. Методи виявлення розладів мислення.
36. Класифікація та визначення порушень емоцій: порушення сили емоцій, порушення рухомості емоцій, порушення адекватності емоцій.
37. Синдроми порушення емоцій: депресивний синдром.
38. Синдроми порушення емоцій: маніакальний синдром.
39. Порівняльна характеристика маніакального, депресивного та апато-абулічного синдромів.
40. Порівняльно-вікові особливості депресивного та маніакального синдромів.
41. Види афектів. Диференційна діагностика фізіологічного та патологічного афектів. Особливості проведення судово-психіатричної експертизи при скоєнні делікту в стані патологічного афекту.
42. Класифікація та визначення порушень ефекторно-вольової сфери: розлади потягів, розлади вольової активності. Компоненти вольового акту.
43. Патологія на рівні інтелектуальної компоненти вольового акту.
44. Варіанти патології реалізації вольового зусилля.
45. Синдроми рухових розладів.
46. Вікові особливості ефекторно-вольових порушень.
47. Класифікація та визначення розладів свідомості: непсихотичні (непродуктивні) форми свідомості.
48. Психотичні (продуктивні) форми розладів свідомості, що супроводжуються маячінням, галюцинаціями.
49. Непсихотичні межові синдроми: астенічний, апато-абулічний, невротичні та неврозоподібні, психопатичні і психопатоподібні.
50. Особливості догляду, спостереження, транспортування хворих із порушенням свідомості.
51. Типи дефектів: апато-абулічний, астенічний, неврозоподібний, психопатоподібний, псевдоорганічний, тимопатичний, гіперстенічний, аутистичний, галюцинаторний, параноїдний, дефект з монотонною гіперактивністю.
52. Варіанти психічного дефекту: вроджений (дебільність, імбецильність та ідіотія) та набутий (з ведучими особистісними, інтелектуальними та особистісно-інтелектуальними розладами).
53. Типи перебігу біполярного афективного розладу.
54. Маніакальна фаза біполярного афективного розладу.
55. Депресивна фаза біполярного афективного розладу.
56. Циклотимія, дистимія. Масковані депресії.
57. Сомато-вегетативні прояви в клінічному перебігу БАР.
58. Принципи терапії хворих на афективні розлади.
59. Основні симптоми шизофренії.
60. Основні форми шизофренії.
61. Факультативні прояви шизофренії.

62. Параноїдна форма шизофренії.
63. Кататонічна форма шизофренії.
64. Проста форма шизофренії.
65. Гебефренічна форма шизофренії.
66. Типи перебігу шизофренії.
67. Шизоафективний та шизотиповий розлад.
68. Шизофренічне недоумство.
69. Основні клінічні прояви шизофренії.
70. Дебюти шизофренії.
71. Принципи терапії шизофренії.
72. Основні клінічні прояви епілепсії. Класифікація епілепсії. Пароксизм, його характеристика.
73. Первинна (генуїнна) та вторинна (симптоматична) епілепсія.
74. Тоніко-клонічний судомний напад, допомога хворому.
75. Епілептичний статус. Невідкладна допомога при епістатусі.
76. Епілептичні психози.
77. Зміни особистості у хворих на епілепсію.
78. Диференційна діагностика епілептичного та істеричного нападу.
79. Принципи вибору антиконвульсантів при терапії хворих на епілепсію.
80. Психічні розлади при травматичних ураженнях головного мозку.
81. Психічні розлади гострого періоду черепно-мозкової травми, їх лікування та профілактика
82. Психічні розлади віддаленого періоду черепно-мозкової травми, їх лікування та профілактика.
83. Пізні травматичні психози, їх диференційна діагностика та лікування.
84. Особливості психічних порушень, які викликані екологічно несприятливими факторами.
85. Основні клінічні форми соматогенних психозів.
86. Психічні розлади при вагітності, у післяпологовому та лактаційному періодах.
87. Особливості психічних розладів при ендокринних захворюваннях.
88. Основні принципи терапії, реабілітації та профілактики психічних захворювань при ендокринних та соматичних захворювань.
89. Класифікація психічних порушень при гострих та хронічних інфекціях.
90. Особливості психічних порушень при сифілісі мозку, прогресивному паралічі.
91. Психічні розлади у ВІЛ-інфікованих.
92. Принципи лікування психічних розладів при гострих та хронічних інфекціях.
93. Психічні порушення при патології судин головного мозку.
94. Діагностичні критерії судинних психозів. Особливості судинної деменції.
95. Принципи профілактики, лікування, експертизи у хворих з патологією головного мозку.
96. Загальна характеристика та класифікація психічної патології похилого та старечого віку.
97. Сенильні та пресенильні психози.
98. Лікування та профілактика психічних порушень в похилому та старечому віці.
99. Диференційно-діагностичні ознаки захворювань, що призводять до недоумства в похилому та старечому віці.
100. Алкоголізм, класифікація, клінічні ознаки, стадії.
101. Характерологічні зміни особистості при алкоголізмі.
102. Гострі та хронічні алкогольні психози.
103. Принципи лікування алкогольних психозів.
104. Алкогольний делірій.
105. Алкогольний галюциноз.

106. Алкогольний параноїд.
107. Методи лікування алкоголізму.
108. Психічні та поведінкові розлади та психози внаслідок вживання опіатів, гашишу.
109. Психічні та поведінкові розлади та психози внаслідок токсикоманій.
110. Поняття психогенного розладу. Класифікація психогеній.
111. Визначення понять: емоційно-стресова реакція, адаптаційна реакція, неврози.
112. Клінічна картина неврастенії.
113. Класифікація та клінічна картина тривожних розладів.
114. Клінічна картина obsесивно-компульсивного розладу.
115. Клінічна картина дисоціативних розладів.
116. Депресивні невротичні розлади.
117. Класифікація, клінічна картина та лікування соматоформних розладів.
118. Лікування та профілактика неврозів.
119. Реактивні психози: загальні клінічні ознаки, критерії Ясперса.
120. Гострі реактивні психози.
121. Затяжні реактивні психози.
122. Лікування реактивних психозів.
123. Визначення поняття посттравматичного стресового розладу, клінічні особливості.
124. Профілактика та лікування посттравматичного стресового розладу.
125. Психопатії – визначення поняття, основні клінічні ознаки, форми, вікові особливості.
126. Клінічні варіанти декомпенсації при психопатіях.
127. Принципи лікування, профілактики, експертизи психопатій.
128. Патохарактерологічний розвиток особистості, його відмінність від психопатії. Клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика. Лікувальні заходи.
129. Олігофренія. Класифікація. Ступені та клінічні форми олігофренії.
130. Клінічна характеристика синдромів спадкових форм олігофренії
131. Принципи лікування олігофреній. Соціально-трудова реабілітація. Профілактичні заходи. Експертиза розумової відсталості.
132. Визначення поняття «дитячий аутизм». Клінічні прояви. Перебіг, прогноз, лікування.
133. Визначення поняття «синдром дефіциту уваги з гіперактивністю». Клінічні прояви. Діагностика та диференційна діагностика. Лікування гіперкінетичних та поведінкових розладів.
134. Основи нейрогенезу при когнітивних розладах.
135. Класифікація нейропірамідних синдромів за локалізацією та клінічною структурою.
136. Симптоматика локальних ушкоджень мозку.
137. Клінічні особливості психопатологічних синдромів і станів при вибіркового ураженні правої та лівої півкуль головного мозку.
138. Поняття про купіруючу, підтримуючу та протирецидивну терапію.
139. Боротьба з терапевтичною резистентністю.
140. Класифікація психотропних засобів.
141. Транквілізатори.
142. Нейролептики. Основні покази до призначення нейролептиків.
143. Антидепресанти.
144. Ноотропи.
145. Нормотиміки.
146. Психостимулятори.
147. Ускладнення нейролептичної терапії.
148. Лікування гострого нейролептичного синдрому.
149. Ускладнення терапії антидепресантами.
150. Засоби корекції побічної дії нейролептиків.
151. Лікування маніакального збудження.
152. Лікування депресивного збудження.

153. Лікування кататонічного збудження
154. Лікування галюцинаторно-маячного збудження.
155. Лікування психогенного збудження.
156. Лікування епілептичного збудження.
157. Лікування депресивного ступору.
158. Лікування гебефренічного збудження.
159. Невідкладна допомога при алкогольному отруєнні.
160. Невідкладна допомога при відмові від їжі.
161. Методи психотерапії та соціотерапії.
162. Захисні механізми в поведінці людини.
163. Психогігієна та психопрофілактика.
164. Основні принципи та етапи реабілітації психічно хворих.